

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/49/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213205304
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2213205304.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Jankovičovej a členov senátu JUDr. Daši Kontríkovej a JUDr. Martina Holiča vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. A. nar. XX.XX.XXXX a maloletého D. A., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, obe deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: matka J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. P., M. F. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Albínou Vágóovou, advokátkou, Dunajská Streda, Ružová 265 a otec D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. P., F. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom, Michalovce, Plynárenská 1, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k mal. deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede č. k. 12P/36/2013-137 zo dňa 7. apríla 2014 v časti určenia výživného a v časti náhrady trov štátu, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti - v časti určenia výživného a v časti náhrady trov štátu sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd rozhodol rozsudkom tak, že maloletú M. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletého D. A., nar. XX.XX.XXXX zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka aj otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti mimo osobitnej úpravy počas školských prázdnin v jednotýždňových intervaloch s tým, že rodičia si budú maloleté deti odovzdávať vždy v piatok o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, ktorému bude končiť týždňová osobná starostlivosť o maloleté deti.

O povinnostiach rodičov rozhodol tak, že matka je povinná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatku nepárneho týždňa do nasledujúceho piatku párneho týždňa a počas Vianočných sviatkov v nepárnom roku v čase od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a v párnom roku od 26.12. od 9.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod., počas jarných školských prázdnin v nepárnom roku od piatku 17.00 hod. do nasledujúceho piatku 17.00 hod. a počas letných školských prázdnin od 30.06. od 16.00 hod. do 15.07. do 16.00 hod., od 31.07. od 16.00 hod. do 15.08. do 16.00 hod.. Otec je povinný zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatku párneho týždňa do nasledujúceho piatku nepárneho týždňa roka a počas Vianočných sviatkov v párnom roku v čase od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a v nepárnom roku od 26.12. od 9.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod., počas jarných školských prázdnin v párnom roku od piatku 17.00 hod. do nasledujúceho piatku 17.00 hod. a počas letných školských prázdnin od 15.07. od 16.00 hod. do 31.07. do 16.00 hod., od 15.08. od 16.00 hod. do 31.08. do 16.00 hod.. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča riadne pripravené s ich osobnými vecami. Zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok

budú obaja rodičia spoločne, v bežných veciach môže konať každý z rodičov samostatne podľa toho, u ktorého z rodičov sa práve maloleté deti nachádzajú. Rozhodol ďalej, že otec je povinný platiť na výživu mal. M. sumu 250 eur mesačne a na výživu mal. D. sumu 200 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.11.2013.

Týmto sa zmenil v časti úpravy výkonu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode rozsudok tunajšieho súdu č. k. 8P/79/2012-141 zo dňa 26.06.2012. Mal. deti budú mať trvalé bydlisko evidované na adrese trvalého bydliska matky, v súčasnosti R. P., M. F. XXXX/XX. O trovách štátu rozhodol tak, že obaja rodičia sú povinní zaplatiť tunajšiemu súdu na trovách štátu sumu každý po 172,69 eur, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V otázke nariadenia striedavej starostlivosti rodičov o deti medzičasom zmenila matka maloletých detí postoj a dňa 02.12.2013 sa cestou svojej advokátky vyjadrila, že znalecký posudok prijíma, nemá k nemu námietky. Počas striedavej starostlivosti však navrhla určiť otcovi výživné pre deti vo výške 600 eur na každé dieťa mesačne. Poukázala na to, že je bez príjmu a deťom musí zabezpečiť životnú úroveň v rozsahu, na akú boli zvyknuté aj doposiaľ. Podľa výpovede otca z 15.01.2014 striedavú starostlivosť o deti rodičia realizujú už asi pol roka. Spočiatku si rodičia deti striedali v piatok ich odchodom zo školy, od začiatku roka 2014 si deti striedajú v pondelok. Výživné platí na deti matke vo výške určenej súdnym rozhodnutím naďalej. V danom prípade súd s prihliadnutím na odporúčanie znalca vyhovieť želaniu detí a tiež s prihliadnutím na ich vlastné výpovede dospel k záveru, že je v záujme oboch maloletých detí, aby boli zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Rodičia sa musia naučiť vzájomne komunikovať, budú sa stretávať minimálne pri preberaní detí, k čomu súd poukazuje a upozorňuje rodičov na to, že aj priemerne empatické dieťa sa v prítomnosti dvoch nepriateľských rodičov nemôže cítiť dobre a jeho nechuť ublížiť niektorému z milovaných rodičov kladie na jeho psychiku ďalšie neúmerné požiadavky, ktoré dieťa zaťažujú a môžu ho ohrozovať v jeho zdravom vývoji. Pre svoj zdravý vývin potrebujú kooperatívny vzťah medzi rodičmi, aj keď rodičia ako partneri spolu nežijú. Je len na rodičoch, aby i v prípade rozpadu partnerského vzťahu vytvorili pre maloleté deti prostredie, v ktorom sa cítia bezpečne, s istotou sa môžu vyvíjať a najmä sa od rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo budú žiť potrebovať. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na deti a nepoužívali ich ako nástroj boja proti druhému partnerovi. Súd apeluje na oboch rodičov, aby uprednostnili záujem detí nad svojimi záujmami a pokúsili sa v otázkach úpravy rodičovských práv k maloletým dospieť (i s možnosťou využitia odbornej pomoci) k modelu, ktorý uprednostní záujmy oboch detí a zároveň bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv rovnocenní.

Medzi príjmami rodičov (ich majetkom, ako aj životnou úrovňou) bol zistený výrazný nepomer, ktorý si jednoznačne vyžaduje úpravu výšky vyživovacej povinnosti na strane otca aj v čase trvania striedavej starostlivosti rodičov o deti. Mal. M. má v súčasnosti 11 rokov, mal. D. 8 rokov. Obe deti si v súčasnosti plnia povinnú školskú dochádzku, M. v 6. triede, mal. D. v 2. triede na základnej škole. Výrazne zvýšené výdavky na ich starostlivosť preukázané súdu neboli. Matka poukazuje na nadštandardnú životnú úroveň rodiny v čase manželského spolužitia. K otázke vykázaného príjmu otca zo zamestnania (vo vlastnej spoločnosti) uviedol súd, že otec maloletých detí je spoločníkom a zároveň konateľom obchodnej spoločnosti (spolu so svojim otcom), pričom funkciu konateľa obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným nemožno vykonávať v pracovnom pomere. Pokiaľ vykazujú konatelia zo spoločnosti mesačný príjem, možno ho posúdiť ako odmenu za výkon funkcie konateľa, k tomu však nemožno neprihliadať na podiel otca na zisku spoločnosti, ktorý v danom prípade vzhľadom na jeho polovičný podiel predstavuje len za rok 2013 nezanedbateľnú čiastku nad 70.000 eur. Ak teda otec ako spoločník súhlasil s nerozdelení aspoň časti zisku, tak sa bez vážneho dôvodu vzdal svojho majetku. Napr. pri vyplatení tretiny jeho podielu na zisku spoločnosti by predstavoval zisk otca v prepočte 2.047 eur na mesiac. Napriek tomu je však preukázateľne stále jeho životná úroveň vyššia než životná úroveň matky, keďže sa svojho štandardu nevzdal, hoci prenechal znášanie výdavkov na svojho otca. Tu však treba pripomenúť, že vzhľadom na vek detí v súčasnosti už matka nevyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť výlučne osobnou starostlivosťou, má sa na nej podieľať čiastočne aj finančne, k čomu je však potrebné zabezpečiť si stály a pravidelný príjem. Matka tu ale nepreukázala žiadne dôvody, pre ktoré nie je schopná pracovať, jej profesia jej dovoľuje zabezpečiť si príjem aj inak než výlučne zamestnaneckým pomerom. Je v záujme detí, aby nepocítili výrazne zmeny súvisiace s rozvodom na svojich odôvodnených potrebách. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Práve pri posudzovaní

otázky, čo súd zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa, sa najviac prejaví porovnanie životnej úrovne rodičov a dieťaťa. Pokiaľ napríklad rodič pravidelne opakovanne v roku trávi dovolenku v zahraničí, má dieťa právo zdieľať s ním jeho životnú úroveň, a teda tento rodič buď dieťa berie so sebou, v ktorom prípade nie je potrebné zohľadniť vo výživnom príspevok rodiča na dovolenku dieťaťa, alebo dieťa so sebou na dovolenky neberie a vznikne mu povinnosť prispieť na náklady dieťaťa na dovolenku, ktoré vynaloží za dieťa druhý rodič. Miera vyživovacej povinnosti rodičov nemusí byť rovnaká. V danom prípade súd nariadil striedavú starostlivosť oboch rodičov, o maloleté deti sa tak budú starať obaja rodičia v rovnakom časovom pomere. Zároveň bolo preukázané, že otec s deťmi absolvuje napr. wellness pobyty, aktívne zabezpečuje ich aj finančne nákladný spoločný program a ďalšie aktivity, preto nebolo potrebné pri úprave výšky vyživovacej povinnosti prihliadať na výdavky spojené s týmito aktivitami, na ktoré majú nárok aj jeho deti, pre čas, kedy sa nachádzajú deti v starostlivosti matky. Matka si tým môže dovoliť menej nákladné voľnočasové aktivity, k čomu je potrebné tiež uviesť, že výdavky vykázané matkou na starostlivosť o deti v posledných mesiacoch sa netýkali výlučne potrieb detí a navyše boli prehnane zbytočne vysoké a matka tiež potvrdila vo svojej výpovedi, že z výživného určeného pre deti si zabezpečuje aj vlastné živobytie, k čomu však výživné upravené pre potreby maloletých detí, určené určite nie je. Tu považuje súd za potrebné poukázať aj na to, že za súčasného právneho stavu nemožno priznávať spotrebné mesačné výživné vo výške vyššej, než sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú. V takom prípade, ak to pomery (možnosti, schopnosti a majetok zaviazaného rodiča) odôvodňujú, možno okrem povinnosti platiť spotrebné výživné určiť aj povinnosť plniť splátky výživného určeného na tvorbu úspor. S prihliadnutím na uvedené súd dospel k záveru, že primerané výživné, ktorým sa otec bude podieľať na starostlivosti o deti pre čas trávený deťmi u matky, zodpovedá sumám 250 a 200 eur mesačne, pretože takéto výživné spolu s prídavkami na deti a primeraným výživným od matky (tiež viazanej zákonom k vyživovacej povinnosti detí) umožní uspokojiť odôvodnené potreby mal. detí a preklenúť nepomer životnej úrovne rodičov. „Primerané výživné od matky“ pritom nemusí znamenať výdavky zamerané výlučne na zabezpečovanie potrieb detí, ale napr. zabezpečenie samotného bývania u matky, teda znášanie výdavkov na bývanie, alebo zabezpečenie pojazdnosti osobného vozidla, atď., ktoré výdavky sú spojené aj so samotnými potrebami matky. K úprave výšky výživného súd pristúpil spätne, keďže už v priebehu konania sa rodičia na striedavej starostlivosti dohodli a je riadne realizovaná. O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O.s.p.. Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Trovy štátu vznikli priznaním znalečného tunajším súdom uzneseniami č. k. 12P/36/2013-60 zo dňa 31.10.2013 (v sume 633,76 eur), z čoho z prostriedkov štátu bola vyplatená suma 233,76 eur a č. k. 12P/36/2013-93 zo dňa 02.12.2013 (v sume 111,62 eur), z čoho z prostriedkov štátu bola vyplatená suma 111,62 eur. Z prostriedkov štátu tak bolo vyplatených celkom 345,38 eur, povinnosť náhrady účastníkom (rodičom) súd určil v rovnakom podiele.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka v časti, ktorým súd prvého stupňa určil vyživovaciu povinnosť otca u maloletej M. sumou 250 eur, maloletému D. 200 eur a tiež aj v časti v ktorej zaviazal oboch rodičov zaplatiť štátu 172,69 eur a v trovách konania, že sa žiadnemu z účastníkov nepriznáva ich náhrada. Odôvodnila odvolanie ust. § 205 ods. 2. písm. a), b), c), d), f) O.s.p., že došlo v konaní k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zaviazá otca k plateniu výživného na M. a D. po 600 eur počas striedavej starostlivosti a zaviazá otca platiť trovy štátu v plnej výške, pričom žiadala priznať trovy prvostupňového ako aj druhostupňového konania. V prvej časti odvolania poukázala, že sa nestotožňuje so striedavou starostlivosťou názorovo a nestotožňuje sa ani v prípade vyjadrenia znalca, po čase však pravda vyjde najavo. Otcovi sa podaril protiútok a súd prvého stupňa bol k tomu nápomocný, pretože návrh do striedavej starostlivosti otec podal po tom, čo podala návrh na vyporiadanie BSM. Súd prvého stupňa na podklade správy kolízneho opatrovníka, že s maloletými deťmi žije v 5-izbovom dome, kde deti majú svoje izby a pohodlie je zabezpečené, sa však nevyporiadal so skutočnosťou, ku ktorej dochádzala počas konania a to, že otec mal. detí ich so spoločnej nehnuteľnosti doslovne vyhodil, z jedného dňa na druhý vymenil zámky na nehnuteľnosti, nastavil iné zabezpečovanie kódy a preto nemala prístup do domu. Poukázala však, že rodinný dom bol firemný, kde je spoločníkom otec detí so svojím otcom. Do spoločného domu si následne nasťahoval svoju družku s ktorou počas ich manželstva žil 3 roky paralelným životom. Prvé dni po tom, ako ich otec detí zo spoločnej domácnosti odstránil, prespávala u známych. Trvalo jej pol roka, kým sa

zariadila v jej dvojizbovom skromnom byte. Otec naďalej žije v ich spoločnom rodinnom dome v luxuse, kde boli deti zvyknuté, naproti podmienkam, ktoré im môže poskytnúť ona, pre nich nevyhovujúcom skromnom 2-izbovom byte. Maloleté deti sa boja straty domova a podmienok, na ktoré sú zvyknuté. Súd zapríčinil svojim nespravodlivým rozhodnutím stav, že mal. deti majú chudobnú matku, ktorá im nevie zabezpečiť ich očakávané nároky na žiadanej úrovni a bohatého otca, ktorý im materiálne splní všetko nad ich očakávania. Od októbra 2013 výživné na deti riadne neplatí, jej sa nepodarilo zamestnať sa, je to však pochopiteľné v dnešnej dobe na trhu s prácou. Túto stratila tiež zásluhou otca, pretože jeho spoločník, ktorý je jeho otcom ju zavolať k sebe a vysvetliť, že pokiaľ nepodpíše dohodu o skončení prac. pomeru, nájdu dôvod na jej okamžité zrušenie. Oba napadnuté výroky považuje za neprijateľné najmä na pomery otca, na jeho finančné zabezpečenie a jeho materiálne možnosti. Faktom zostáva, že nakumulovaný zisk obchodnej spoločnosti v ktorej je otec spoločníkom so svojím otcom je vyše 360.000 eur. Otec má príjmy z prenájmu nehnuteľností, ktoré súd prvého stupňa opomenul zohľadniť, keď vychádzal z príjmu otca, ktorý dostáva z prac. činnosti mesačne. Súd nevyhodnotil, že otec používa motorové vozidlá patriace jeho spoločnosti, táto mu platí aj za telefóny, uhrádza mu bežné náklady. Je preto nepochopiteľné, prečo súd prvého stupňa pri stanovení výšky výživného pre mal. deti v striedavej osobnej starostlivosti vychádzal iba z vykázaného príjmu otca ako zamestnanca spoločnosti, kde je spoločníkom. Súd prvého stupňa nevyhodnotil správne ani tvrdenia otca, že jeho spoločnosť má ťažkosti a nie je tak prosperujúca ako predtým. Je nepochopiteľné, že súd prvého stupňa nebral do úvahy otcom uvádzané skutočnosti o vlastných príjmoch v rozvodovom konaní, keď mal vykázaný príjem 520 eur v čistom, pričom priznal 2.500 eur a v tom čase mal rovnaké náklady ako v súčasnosti. Nezhľadil ani skutočnosť, aké sú vynaložené náklady na maloleté deti, keď nesprávne náklady na ne považoval na nepodstatné, avšak výdavky otca a jeho zárobok považoval za dostatočne preukázané na to, aby dospel k výške výživného určeného na 450 eur mesačne. V čase rozvodového konania bola zamestnaná s príjmom 360 eur v spoločnosti otca, teraz nemá žiadny príjem a nevie si zaobstarať vhodné zamestnanie. Je nespravodlivé, že v rámci striedavej starostlivosti určil zámožnému otcovi vyživovaciu povinnosť v nepatrnnej výške, hoci je toho názoru, že deti by sa mali podieľať na životnej úrovni matky i otca. Poukázala tiež, že nezapríčinila rozvrát ich manželstva, poukázala na určovanie výživného v zmysle ust. § 75 ods. 1 a § 62 ods. 2 zák. o rodine.

K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol stanoviť výživné podľa zárobkových možností, schopností ako aj odôvodnených potrieb maloletých detí, pričom životná úroveň detí po rozvode rodičov by nemala klesnúť pod úroveň rodičov.

K odvolaniu sa vyjadril otec, ktorý považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti po skutkovej i právnej stránke správny. Je rád, ako aj deti, že sa podarilo dosiahnuť striedavú výchovu aj napriek neustálemu nesúhlasu matky, ktorý pretrvával až do doby, keď túžbu detí potvrdilo nariadené znalecké dokazovanie. Dôvodom jej nesúhlasu bola práve finančná stránka a strata peňazí, z ktorých matka žila. Bola zvyknutá počas manželstva si brať peniaze aj s firemnej pokladne pre vlastnú potrebu. Zo začiatku mu dávala deti iba cez víkendy, čo odôvodňovala tým, že nemá peniaze, aby s nimi niekam išla, no on sa chcel s deťmi stretávať aj počas týždňa a chcel aby mali zážitky s matkou počas víkendu. Deťom nakúpil šaty, pretože chodili k nemu v šatách, ktoré boli buď deravé alebo malé a mal odkaz od matky, aby im všetko kúpil sám. Zobral ich tiež na dovolenku do Talianska v roku 2012. Po tom, ako ho exmanželka donútila odsťahovať sa z domu, ktorý jej nepatrilo, žila bohémym životom a vodila si chlapov do domu. Keď sa presťahoval on do bytu svojich rodičov a zoznámil sa s terajšou priateľkou, ktorú dovtedy poznal ako kamarátku, celá situácia sa otočila, lebo sa exmanželka o tom dozvedela. Keď sa k nemu priateľka nastahovala, exmanželke sa to nepáčilo, neplatili už ani dohody ohľadne vecí s ňou, pred rozvodom sa dohodli, resp. exmanželka vyžadovala, platiť výživné 1.600 eur a sľúbila, že deti môže mať kedy chce. Tvrdí, že deti mali počas spolužitia nadštandardné nároky, ale nosili však ošatenie z lacných obchodov. Deti majú zabezpečené bežné ošatenie, bežnú stravu aj koničky majú bežné. Napriek týmto skutočnostiam poukazoval na to, akým spôsobom žila jeho exmanželka, že chodila 2x týždenne ku kaderníčke, po obchodoch, brala si veci z jeho podnikania (ošatenie Mex, Tom Tailor) za ktoré nikdy neplatila. Každé dieťa malo pestúnku až po školopovinný vek a mala 2 upratovačky. Často ráno odišla a vracala sa neskoro večer a o deti sa starali pestúnky. Po odsťahovaní matky z firemného domu, ktorý chátral až do Vianoc 2013, bolo potrebné dom opraviť a na Vianoce sa s priateľkou z rodičovského bytu do domu nastahoval, bolo to aj vianočné želanie detí. Deti sú radi v dome s otcom a v byte s matkou. Tam, kde s matkou bývajú majú kamarátov, môžu chodiť pešo do školy, hrať sa na sídlisku. Aj napriek tomu, že sa na Vianoce 2012 presťahoval do bytu a býval vo väčšej vzdialenosti, každý deň vodil deti do

školy a udržiaval s nimi kontakt, snažil sa dohliadať aj na ich učenie. V čase psychologického vyšetrenia súdnym psychológom býval ešte s deťmi v byte a ani reč nebola o tom, že sa budú sťahovať do domu. Z tohto vyplýva, že ich rozhodnutie nemohlo byť ovplyvnené luxusom, ako tvrdí exmanželka. U nich doma v dome sa deti nehádajú, nebijú, nekričia na seba, deti sú bez stresu. K financiám otec uvádzal, že napriek tomu, že mala exmanželka na účte 6.500 eur a dostávala výživné 1.600 eur a za vyporiadanie BSM 10.000 eur, nezaplatila ani účet za energiu a elektrinu jej odpojili. Až na jeho naliehanie odvrkla, že nemá peniaze a že nech to zaplatí on. Aj napriek tomu, že sú rozvedení, vždy využívala všetko voči nemu, plnil jej prania, kedy musí byť s deťmi, lebo ona nemá čas, kvôli pracovnej zaneprázdnenosti alebo ezoterickej škole, či kamarátkam, výletom alebo diskotekám. Vždy dcéra psychicky trpí a plače, pretože mu vyvoláva príkazy matky, ktorá jej nakáže aby sa opýtala, kedy pošle výživné. Matka na ňu stále kričí a psychicky ju takto týra. Najvhodnejšie by ozaj bolo, keby nebolo určené výživné ani jednému z rodičov. Nie je pravdou, že by nepracovala, dodnes jej deti oznamujú aj za jeho prítomnosti, kde čo a aký byt je na predaj. Otec je rád, že matka pracuje, ale nie je rád tomu, že učí deti klamať ako aj okolie, napríklad vyjadrenie zamestnávateľa J. D. o jej práci. Bývalé zamestnanie vo firme O., s. r. o. stratila z dôvodu, lebo chcela odísť. Od rozvodu bola zamestnaná 6 mesiacov, ale svoju prácu nevykonávala. On sám má len plat, z ktorého hradí všetky svoje výdavky na byt, režiú, pôžičky, poistenie, sporí na štúdium a platí výživné. Z údajných nehnuteľností nemá žiadny zisk. Jeho čistý príjem je cca 780 eur mesačne. Z ich spoločnosti počas dvoch posledných rokov klesol zisk medziročne o 40 %. Má k dispozícii mobilný telefón, ktorý mu firma platí a používa na firemné účely. Mesačný príjem matky z provízie je okolo 1.200 eur a so svojimi klientmi jedná vždy v kaviarni, čo si sám vždy potvrdil, keď jej auto stálo pred kaviarňou. Chce si so svojím priateľom kúpiť dom v U. ale nedostali na neho pôžičku, tak z čoho by potom pôžičku chcela splácať a prečo ju vôbec nedostali je tiež otázne. Podľa neho súd prvého stupňa rozhodol o striedavej výchove správne, hájil pritom záujmy detí. Kým nie je oficiálne matka zamestnaná, ostáva mu dúfať, že podľa prísľubu J. D. bude zamestnaná. Preto navrhol, aby bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdené v napadnutej časti.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po tom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 201 a § 204 O.s.p.) prejednal vec nie len obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.), pretože sa jedná o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnením termínu vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.), pretože zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Podľa § 24 ods. 2 až 5 zák. o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. v platnom znení) ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov, rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného

minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu výživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima (§ 63 ods. 1 zák. o rodine).

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods.1 zák. o rodine).

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu (§ 76 ods. 1 zák. o rodine).

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia v častiach v kt. sa podalo odvolanie ako v zostávajúcej časti. Poukazuje na vecnú správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia v plnom rozsahu sa s nimi stotožňuje a k zdôvodneniu rozhodnutia udáva nasledovné:

Prvostupňový súd zverenie mal. detí M. a D. do striedavej osobnej starostlivosti odôvodnil poukazom na ust. § 24 ods. 1 až 5 zák. o rodine, vzhľadom už k vzájomnému súhlasu oboch rodičov ako aj vhodnosti striedavej starostlivosti zo strany kolízneho opatrovníka, kt. vykonal pohovor s mal. deťmi, keď spontánne odpovedi svedčili o dobrom vzťahu mal. detí k oboj rodičom a k ich predstave trávenia rovnakého času s jedným aj s druhým rodičom, pričom uvádzali pozitívne spomienky s oboma rodičmi. V otázke striedavej starostlivosti podstatné dokazovanie bolo vykonané práve nariadením znalca. dokazovania znalcom z odboru psychológia, keď sa znalec vyjadroval ku vzťahu matky k mal. deťom, ku vzťahu otca a vzájomným vzťahom mal. detí k oboj rodičom. Znalec nepozoroval vedomé ovplyvňovanie, resp. devalváciu ani u jedného z rodičov. Obe mal. deti počas vyšetrenia pred znalcom vyjadrili súhlas a záujem o striedavú starostlivosť k čomu znalec najmä na neskorší súhlas matky hodnotil, že z toho vyplýva, že rodičia rozhodovanie detí násilne neovplyvňujú. Obaja rodičia majú schopnosť a predpoklady na zabezpeč. osobnej starostlivosti, starostlivosť o zdravý stav mal. detí, vzájomne sa dopĺňať vo výchove ako aj predpoklady pre všestrannú výchovu a vzdelávanie a vstúpanie morálnych a mravných zásad k deťom. Naopak znalec zdôraznil, že deti pre svoj zdravý vývin potrebujú láskyplný vzťah medzi rodičmi a aj napriek narušenej párovej väzbe, ktorá prispela k rozvodu manželstva je potrebné vo výchove pokračovať, aby sa predišlo negatívnym dopadom na deti, čo by sa mohlo prejaviť v narušenom psychickom i telesnom zdraví. Preto sa vyjadril, že pre zdravý vývin detí sú potrební obaja rodičia, ale s tým, že si musia aj urovnať svoj vzájomný partnerský vzťah a komunikáciu. Nakoniec sa však matka prostredníctvom svojej advokátky 02.12.2013 vyjadrila, že znalecký posudok prijíma a nemá k nemu námietky, no však navrhla určiť výživné vo výške 600 eur na každé dieťa vzhľadom na zabezpečenie životnej úrovne mal. detí v takom rozsahu v akom boli zvyknuté. Súd preto došiel správne k záveru, že vzhľadom na vyjadrenie znalca vyhovieť želaniu detí je v ich záujme, a by boli zverené do striedavej starostlivosti oboj rodičov. Poukázal tiež správne na dobrú vzájomnú komunikáciu, že sa budú rodičia stretávať minimálne pri preberaní detí s poukazom na to, že negatívne správanie rodičov zle vpláva na empatiu dieťaťa, ktoré sa nemôže dobre cítiť v takomto pre neho na psychiku zle dopadajúcom prostredí a preto pre zdravý vývin deti potrebujú kooperatívny vzťah medzi rodičmi. Len práve rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov sa neprenášali na deti a zvlášť aby ich nepoužívali ako nástroj boja proti druhému partnerovi. Potom sa zaoberal prvostupňový súd stanovením výživného pre rodiča u ktorého v striedavej starostlivosti mal. deti budú, v rovnakom rozsahu ako u

druhého, avšak vzhľadom na vyšší príjem otca, vzhľadom na ust. § 62 ods. 1 - 5 zák. o rodine, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a výživné má prednosť pred inými výdavkami, stanovil výživné pre otca s tým, že odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvnené možnosťami a schopnosťami rodičov. Životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič a základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k mal. dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Pokiaľ to život. úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety atď.. Prvostupňový súd zistil, že medzi príjmami rodičov, tzn. ich majetkom a život. úrovňou, bol zistený výrazný nepomer, kt. si vyžadoval aj napriek zvereniu mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti, úpravu vyživovacej povinnosti na strane otca, odvolací súd k tomu dodáva, že podieľanie sa maloletých detí na životnej úrovni rodičov má zodpovedať práve tomu, že životná úroveň dieťaťa je pozitívne ovplyvnená majetkovo lepšie zabezpečeným rodičom, a preto stanovenie výživného na strane otca bolo opodstatnené. U otca sú reálne možnosti a schopnosti väčšie, aby zostávala životná úroveň maloletých detí v rovine ich predchádzajúceho života na úrovni lepšie zabezpečeného rodiča. S poukazom na to, že miera vyživovacej povinnosti rodičov nemusí byť rovnaká, v danom prípade súd nariadil striedavú starostlivosť, no zároveň poukázal na to, že otec s deťmi absoluuje rôzne wellness pobyty, zabezpečuje aj finančne nákladný finančný program, a preto aj pri úprave výšky vyživovacej povinnosti nebolo potrebné prihliadať na výdavky potrebné s týmito aktivitami,

na ktoré by jeho deti mali nárok pre čas, keď by sa nachádzali v starostlivosti matky. Keďže si matka môže dovoliť hradiť deťom menej nákladné voľnočasové aktivity a výdavky matkou vykázané sa netýkali výlučne potrieb detí a boli zbytočne vysoké a bolo preukázané, že z výživného pre deti si matka zabezpečuje aj vlastné živobytie, je potrebné preukázať, že výživné pre maloleté deti takto určené nie je. Vzhľadom k tomu nemožno priznávať vyššie výživné než bolo stanovené a než sú preukázané náklady na dieťa. Preto čas strávený s matkou zodpovedá určenému výživnému vo výške 250 a 200 eur mesačne pre deti, odôvodnené ich potrebám, nakoľko s prídavkami na deti od matky je možné uspokojiť odôvodnené potreby a nepomer v životnej úrovni rodičov takto vyrovnať. Odvolací súd ešte dodáva, že pokiaľ má matka zvýšené životné náklady na svoju osobu, môže si určitým spôsobom požadovať výživné od otca mal. detí na svoju osobu. Nemôže však nahrádzať hradenie vlastných nákladov z výživného na mal. deti. Odvolací súd poukazuje na to, že odvolanie matky smerovalo práve k určeniu vyživovacej povinnosti ako aj k náhrade trov štátu z rovnakého dôvodu, že otec má vyšší príjem, aby mohol platiť vyššie výživné a tak isto aj trovy štátu, než matka. Keďže časť rozhodnutia o zverení do striedavej osobnej starostlivosti ani nebola napadnutá, je na ostatok dôležité pripomenúť, že prvou a najdôležitejšou požiadavkou pri rozhodovaní o výchove mal. detí je, aby súd rešpektoval právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obojom rodičom, keď si obaja musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a je záujem na normálnom fungovaní rodinno-právnych vzťahov a jednoznačne uprednostnenie zverenia detí do striedavej starostlivosti, ak si to vyžaduje záujem mal. detí a objektívna realizácia zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. V danom prípade sú obaja rodičia spôsobilí maloleté deti vychovávať, obaja majú o osobnú starostlivosť detí záujem, je to v záujme mal. detí na zachovanie ich vzťahu k obojom rodičom, takto budú zabezpečené ich potreby, pričom rozsah striedania mal. detí u oboch rodičov v intervale určenom súdom v trvaní 1 týždňa začínajúc piatkom, je v záujme mal. detí. Pokiaľ sa jedná o rozsah stanovenia vyživovacej povinnosti pre lepšie finančne zabezpečeného rodiča na vyrovnanie životnej úrovne rodičov, je postačujúce určené výživné súdom prvého stupňa.

Prvostupňový súd odôvodnil trovy štátu v rovnakom podiele pre oboch rodičov z dôvodu vyhovujúceho rozhodnutia pre oboch pri určení striedavej osobnej starostlivosti s určením vyživovacej povinnosti pre viac finančne zabezpečeného rodiča, preto bolo na prospech znalecké dokazovanie pre oboch rodičov a v ich záujme a vzhľadom na výsledky konania v zmysle ust. § 148 ods. 1 O.s.p. má štát právo na náhradu trov tohto konania u oboch rodičov rovnako.

Vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo preto v napadnutých častiach podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdené.

Podľa § 224 ods. 1 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. rozhodol odvolací súd o trovách tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom počtom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.